

Datum van inontvangstneming : 17/06/2024

Zaak C-286/24

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

23 april 2024

Verwijzende rechter:

Supremo Tribunal de Justiça (Portugal)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

4 maart 2024

Eiseres tot cassatie:

Meliá Hotels International, S.A.

Verweerster in cassatie:

Associação Ius Omnibus

[OMISSIS]

**Supremo Tribunal de Justiça (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken,
Portugal)**

7.ª Secção (zevende kamer)

[OMISSIS]

[Bijzonderheden betreffende de zaak en het gerecht]

I. ACHTERGROND

1 ASSOCIAÇÃO IUS OMNIBUS heeft een bijzondere declaratoire vordering tot verkrijging van toegang tot documenten ingesteld tegen **MELIÁ HOTELS INTERNATIONAL, S.A., waarin zij in wezen het volgende vordert:**

1. Dat kennisgeving wordt gedaan aan de Europese Commissie opdat zij desgewenst schriftelijke opmerkingen over het verzoekschrift van verzoekster kan indienen bij het gerecht [van eerste aanleg].

2. Dat kennisgeving wordt gedaan aan verweerster opdat zij op een door het gerecht te bepalen datum, tijdstip en plaats de in punt 62 van het verzoekschrift opgesomde documenten overlegt, op een wijze dat deze toegankelijk zijn voor of ter beschikking worden gesteld aan verzoekster, in voorkomend geval vergezeld van de door het gerecht passend geachte maatregelen ter waarborging van de evenredigheid.

Subsidiair:

3. Dat het gerecht bepaalt welke van de in punt 62 van het verzoekschrift opgesomde documenten, of andere documenten die het gerecht strikt noodzakelijk acht om verzoekster in staat te stellen te bepalen of algemene belangen zijn geschaad, of in Portugal woonachtige consumenten schade hebben ondervonden van de in het verzoekschrift genoemde mededingingsversturende praktijken en of die praktijken die consumenten schade hebben berokkend en wat het bedrag van die schade is.

4. Dat kennisgeving wordt gedaan aan verweerster opdat zij op een door het gerecht te bepalen datum, tijdstip en plaats voornoemde documenten overlegt, op een wijze dat deze toegankelijk zijn voor of ter beschikking worden gesteld aan verzoekster;

In ieder geval:

5. Dat toegang wordt verleend tot de documenten die strikt noodzakelijk zijn om verzoekster in staat te stellen te bepalen of algemene belangen en homogene individuele belangen zijn geschaad en of de in Portugal woonachtige consumenten recht hebben op vergoeding van de schade die voortvloeit uit de inbreuken op artikel 101 VWEU en op artikel 9 van Lei n.º 19/2012 (wet nr. 19/2012) in het kader van voornoemde mededingingsversturende praktijken, met door het gerecht passend geachte maatregelen ter waarborging van de evenredigheid, en

6. Dat aan verweerster kennisgeving wordt gedaan van het voornemen van verzoekster om namens en ten gunste van alle in Portugal woonachtige consumenten die door de litigieuze mededingingsversturende praktijken zijn benadeeld een schadevordering tegen verweerster in te stellen indien de schade aan de homogene individuele belangen van de consumenten wordt bevestigd, met het oogmerk dat de schade die zij door deze praktijken hebben geleden wordt vergoed, voor de doeleinden van en met de rechtsgevolgen zoals voorzien in artikel 323, lid 1, van de Código Civil (Portugees burgerlijk wetboek).

Verzoekster heeft in verband daarmee het volgende aangevoerd:

- a. De Europese Commissie heeft in het kader van zaak AT.40528 – Holiday Pricing het besluit van 21 februari 2020 vastgesteld, volgens hetwelk verweerster tussen januari 2014 en december 2015 artikel 101 VWEU en artikel 53 van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte (EER) heeft geschonden door de contractuele toepassing van

verticale praktijken op basis waarvan consumenten werden gedifferentieerd aan de hand van hun nationaliteit of land van verblijf, door de actieve en passieve verkoop van accommodatie in hotels die zij beheert of waarvan zij eigenaar is te beperken tot consumenten die de nationaliteit hebben van of woonachtig zijn in door haar bepaalde lidstaten, waarvoor zij is veroordeeld tot betaling van een geldboete van in totaal 6 678 000 EUR.

- b. Voornoemd besluit is vastgesteld met medewerking van verweerster (aan wie om die reden een verlaging van de geldboete is toegekend) en is definitief, aangezien er geen beroep tegen is ingesteld.
- c. Verzoekster wenst bevestigd te krijgen dat, zoals de geografische reikwijdte van de in het besluit beschreven praktijken lijkt te suggereren, de in het besluit geïdentificeerde mededingingsversturende gedragingen van verweerster de in Portugal grondwettelijk beschermde algemene belangen en de homogene individuele belangen van in Portugal woonachtige consumenten hebben geschaad, en indien dat het geval is dat het bedrag van de veroorzaakte schade wordt bepaald.
- d. Op basis van de publiekelijk toegankelijke informatie en documenten kan verzoekster de in het vorige punt bedoelde vaststellingen niet in detail verrichten of verder komen dan de algemene conclusie dat de praktijken in Portugal rechtsgevolgen hebben gesorteerd.
- e. Indien verzoekster na het verkrijgen van toegang tot de bewijsstukken waar zij in haar verzoekschrift om vraagt, aantoont dat de mededingingsversturende gedragingen van verweerster de algemene belangen en de homogene individuele belangen van in Portugal woonachtige consumenten heeft geschaad, is zij voornemens om op basis van de verkregen bewijselementen een vordering tot vaststelling van een mededingingsversturende gedraging en tot toekenning van schadevergoeding in te stellen, uitsluitend op grond van inbreuken op het mededingingsrecht, door het recht van actio popularis dat haar door de Portugese grondwet en wetgeving is verleend uit te oefenen namens de in Portugal woonachtige benadeelde consumenten.
- f. Bij brief van 15 april 2021 heeft verzoekster, om de in het verzoekschrift vermelde redenen en voor de eveneens in het verzoekschrift uiteengezette doeleinden, verweerster verzocht om overlegging van de hieronder vermelde bewijsstukken en haar een termijn van vijftien werkdagen om te antwoorden toegekend.
- g. Bij brief van 14 mei 2021 heeft verweerster verzoekster in kennis gesteld van haar weigering om toegang tot de gevraagde bewijsstukken te verlenen, om diezelfde in de brief uiteengezette redenen.
- h. Verzoekster wenst toegang te verkrijgen tot de volgende documenten, die verondersteld worden in het bezit te zijn van verweerster, onverminderd

andere documenten of enkele daarvan die het gerecht relevant en (voldoende) noodzakelijk acht voor het met haar verzoek nagestreefde doel [details van de procedure]:

Om de draagwijdte en het effect van de litigieuze mededingingsversturende praktijken te kunnen bepalen en bewijzen:

- i. „Document met de algemene contractvoorwaarden van verweerster (,Meliá’s Standard Terms’) die zijn gebruikt tussen januari 2014 en december 2015, met name die waarnaar wordt verwezen in de punten 19 en 24 van het besluit van de Commissie”.
- ii. De in totaal 4 216 overeenkomsten voor de verkoop van accommodatie die in 2014 en 2015 rechtstreeks zijn gesloten tussen verweerster en/of haar dochteronderneming Apartotel, S.A. en tussenpersonen, zoals genoemd in het besluit, die de uitdrukkelijke voorwaarde bevatten dat de verkoop in de Europese Unie enkel mocht plaatsvinden aan consumenten die de nationaliteit hadden van de in de overeenkomst vermelde landen of die hun verblijfplaats in die landen hadden, of als alternatief, de volledige lijst van die overeenkomsten, met vermelding, voor elk van de partijen, van de daarin opgenomen hotels van verweerster, het grondgebied waarop de verkoop werd toegestaan en de geldigheidsduur van de overeenkomst.
- iii. Documenten ter identificatie van de 140 hotels van verweerster die zijn opgenomen in die tussen januari 2014 en december 2015 rechtstreeks tussen verweerster en/of haar dochteronderneming Apartotel, S.A. en tussenpersonen gesloten overeenkomsten voor de verkoop van accommodaties.

Om de aan de consumenten berokkende schade en de kwantificering daarvan te kunnen bepalen en bewijzen:

- i. Documenten, tabellen of studies in het bezit van verweerster waarin de totale jaarlijkse verkopen van verweerster vanaf 2014 tot heden (2021) in het kader van alle overeenkomsten inzake de verkoop van hotel-resortaccommodaties worden vermeld, en daarnaast documenten, tabellen of studies in het bezit van verweerster waarin wordt vermeld of waaruit kan worden afgeleid welk percentage van die verkopen is gerealiseerd in het kader van de 4 216 door de Europese Commissie geïdentificeerde overeenkomsten inzake de verkoop van hotel-resortaccommodaties van verweerster van 2014 tot heden (2021).
- [ii.] Documenten in bezit van verweerster waarin voor de periode van januari 2014 tot het einde van de looptijd van de laatste van vorengenoemde 4 216 overeenkomsten voor de verkoop van accommodaties (dat zich waarschijnlijk na december 2015 zal hebben voorgedaan) het volgende wordt vermeld dan wel nauwkeurig, bij benadering of naar schatting kan worden afgeleid:

- 1) het aantal in Portugal woonachtige consumenten die hebben verbleven in de 140 hotels van verweerster die het voorwerp van de overeenkomsten inzake de verkoop van accommodatie met beperkende clausules zijn;
  - 2) het gemiddelde aantal nachten dat de consumenten in die hotels van verweerster hebben verbleven.
- [iii.] Documenten in bezit van verweerster waarin de minimum-, gemiddelde en maximumprijzen voor de accommodaties, uitgesplitst naar type accommodatie-eenheid, worden vermeld of kunnen worden afgeleid voor elk van de 140 hotels die het voorwerp van de overeenkomsten inzake de verkoop van accommodaties met beperkende clausules zijn, zowel bij de verkoop langs niet-elektronische weg als bij de onlineverkoop, alsmede de ontwikkeling ervan in de tijd, van januari 2014 tot en met december 2020.
- [iv.] Documenten in bezit van verweerster, met inbegrip van in opdracht van verweerster uitgevoerde of door verweerster gekochte marktstudies, waarin de marktaandeelen van verweerster en haar voornaamste concurrenten (of ramingen daarvan) in elke lidstaat van de Europese Unie worden vermeld of op basis waarvan die marktaandeelen (of ramingen daarvan) kunnen worden berekend, voor de periode van januari 2014 tot het einde van de looptijd van de laatste van vorengenoemde 4 216 overeenkomsten inzake de verkoop van accommodaties.
- [v.] Documenten in bezit van verweerster, met inbegrip van in opdracht van verweerster uitgevoerde of door verweerster gekochte marktstudies, waarin een beschrijving wordt gegeven van of waaruit kan worden afgeleid welke verschillende typen of categorieën gasten hebben verbleven in de verschillende hotelklassen van de 140 hotels die het voorwerp van de in het besluit geïdentificeerde overeenkomsten inzake de verkoop van accommodaties met beperkende clausules zijn, alsook hun gemiddelde consumptiepatronen.
- [vi.] Verzoekschriften betreffende schadevorderingen die in een EER-lidstaat door consumenten of consumentenorganisaties tegen verweerster zijn ingesteld op grond van de in het besluit van de Europese Commissie vermelde mededingingsverstoringende praktijken van verweerster [of, als alternatief, vermelding van de respectieve zaaknummers].

*

Na i) kennisgeving aan de Europese Commissie, ii) kennisgeving door middel van een openbare bekendmaking aan alle consumenten op het Portugese grondgebied en iii) kennisgeving aan verweerster:

Heeft de Europese Commissie verklaard dat zij geen schriftelijke opmerkingen zou indienen.

[OMISSIS]

[OMISSIS] [Door partijen aangedragen documenten en de respectieve behandeling daarvan].

*

Vervolgens is vonnis gewezen waarbij de vordering is toegewezen en waarin het volgende is verklaard:

„1. MELIÁ HOTELS INTERNATIONAL, S.A. [OMISSIS] wordt gelast om [OMISSIS] de volgende documenten aan dit gerecht over te leggen en aan het dossier toe te voegen, zodat deze toegankelijk zijn voor of ter beschikking worden gesteld aan verzoekster, op een technische drager:

i. „Document met de algemene contractvoorwaarden van verweerster (‘Meliá’s Standard Terms’) die zijn gebruikt tussen januari 2014 en december 2015, met name die waarnaar wordt verwezen in de punten 19 en 24 van het besluit van de Commissie”.

ii. De in totaal 4 216 overeenkomsten voor de verkoop van accommodatie die in 2014 en 2015 rechtstreeks zijn gesloten tussen verweerster en/of haar dochteronderneming Apartotel, S.A. en tussenpersonen, zoals genoemd in het besluit, die de uitdrukkelijke voorwaarde bevatten dat de verkoop in de Europese Unie enkel mocht plaatsvinden aan consumenten die de nationaliteit hadden van de in de overeenkomst vermelde landen of die hun verblijfplaats in die landen hadden, of als alternatief, de volledige lijst van die overeenkomsten, met vermelding, voor elk van de partijen, van de daarin opgenomen hotels van verweerster, het grondgebied waarop de verkoop werd toegestaan en de geldigheidsduur van de overeenkomst.

iii. Documenten, tabellen of studies in het bezit van verweerster waarin de totale jaarlijkse verkoop van verweerster vanaf 2014 tot heden (2021) in het kader van alle overeenkomsten inzake de verkoop van hotel-resortaccommodaties worden vermeld, en daarnaast documenten, tabellen of studies in het bezit van verweerster waarin wordt vermeld of waaruit kan worden afgeleid welk percentage van die verkopen is gerealiseerd in het kader van de 4 216 door de Europese Commissie geïdentificeerde overeenkomsten inzake de verkoop van hotel-resortaccommodaties van verweerster van 2014 tot heden (2021).

iv. Documenten in bezit van verweerster waarin voor de periode van januari 2014 tot het einde van de looptijd van de laatste van vorengenoemde 4 216 overeenkomsten voor de verkoop van accommodaties (dat zich waarschijnlijk na december 2015 zal hebben voorgedaan) het volgende wordt vermeld dan wel nauwkeurig, bij benadering of naar schatting kan worden afgeleid:

1) het aantal in Portugal woonachtige consumenten die hebben verbleven in de 140 hotels van verweerster die het voorwerp van de overeenkomsten inzake de verkoop van accommodatie met beperkende clausules zijn;

2) het gemiddelde aantal nachten dat de consumenten in die hotels van verweerster hebben verbleven.

v. Documenten in bezit van verweerster waarin de minimum-, gemiddelde en maximumprijzen voor de accommodaties, uitgesplitst naar type accommodatie-eenheid, worden vermeld of kunnen worden afgeleid voor elk van de 140 hotels die het voorwerp van de overeenkomsten inzake de verkoop van accommodaties met beperkende clausules zijn, zowel bij de verkoop langs niet-elektronische weg als bij de onlineverkoop, alsmede de ontwikkeling ervan in de tijd, van januari 2014 tot en met december 2020.

vi. Documenten in bezit van verweerster, met inbegrip van in opdracht van verweerster uitgevoerde of door verweerster gekochte marktstudies, waarin de marktaandeelen van verweerster en haar voornaamste concurrenten (of ramingen daarvan) in elke lidstaat van de Europese Unie worden vermeld of op basis waarvan die marktaandeelen (of ramingen daarvan) kunnen worden berekend, voor de periode van januari 2014 tot het einde van de looptijd van de laatste van vorengenoemde 4 216 overeenkomsten inzake de verkoop van accommodaties.

vii. Documenten in bezit van verweerster, met inbegrip van in opdracht van verweerster uitgevoerde of door verweerster gekochte marktstudies, waarin een beschrijving wordt gegeven van of waaruit kan worden afgeleid welke verschillende typen of categorieën gasten hebben verbleven in de verschillende hotelklassen van de 140 hotels die het voorwerp van de in het besluit geïdentificeerde overeenkomsten inzake de verkoop van accommodaties met beperkende clausules zijn, alsook hun gemiddelde consumptiepatronen.

2. De toegang tot de documenten in kwestie is beperkt tot partijen, hun wettelijke vertegenwoordigers en deskundigen die gebonden zijn door een geheimhoudingsplicht.

3. Het gebruik door verzoekster van de in voornoemde documenten vervatte informatie is beperkt tot het instellen van een schadevordering wegens inbreuk op het mededingingsrecht, en mag geen ander doel dienen.”

2 Nadat verweerster hoger beroep had ingesteld, heeft het Tribunal da Relação (rechter in tweede aanleg, Portugal) het bestreden vonnis in zijn geheel bevestigd.

3 Bij voorlopige beslissing van de Supremo Tribunal de Justicia [(hierna: „STJ” of „Supremo Tribunal”)] van 7 februari 2024 is het cassatieberoep ontvankelijk verklaard.

In die beslissing is het volgende verklaard:

„[OMISSIS]

Afgezien van het ontbreken van precedenten in de rechtspraak van de Supremo Tribunal, is deze kwestie derhalve zeer complex en vergt zij een grote exegetische inspanning, aangezien daarvoor een gezamenlijke analyse van regels van nationaal recht en regels van Unierecht moet worden verricht, in het licht van de rechtspraak van het Hof van Justitie ter zake (zie arresten in de zaken C-163/21, punten 67 en 68, en C-57/21, punten 72 tot en met 77).

[OMISSIS]

[OMISSIS]” [Motivering van de ontvankelijkheid van het cassatieberoep]

- 4 **De vraag die de STJ heeft voorgelegd** in het kader van de door ASSOCIAÇÃO IUS OMNIBUS tegen MELIÁ HOTELS INTERNATIONAL, S.A. ingestelde „bijzondere declaratoire vordering tot verkrijging van toegang tot documenten”, vereist een beoordeling en toepassing van het nationale recht en het Unierecht; specifiek wenst de verwijzende rechter te vernemen hoe artikel 5, leden 1 tot en met 3, van richtlijn 2014/104/EU van 26 november [2014] en de artikelen 12 en 13 van Lei n.º 23/2018 (wet nr. 23/2018) van 5 juni 2018 moeten worden uitgelegd en toegepast, met name wat de vervulling van de vereisten van aannemelijkheid, noodzakelijkheid en evenredigheid betreft, op basis waarvan de in casu gevraagde maatregelen tot het verkrijgen van toegang tot informatie zullen worden vastgesteld.

De door eiseres ingestelde vorderingen vereisen ook de beoordeling, uitlegging en toepassing van regels van Unierecht.

Eiseres tot cassatie pleit voor het indienen van een verzoek om een prejudiciële beslissing en formuleert de concrete vragen die volgens haar zouden moeten worden gesteld.

De verwijzende rechter is zich ervan bewust dat volgens de nationale en Unierechtspraak en de rechtsleer de nationale rechter alleen dan niet verplicht is een prejudiciële verwijzing in te dienen wanneer het antwoord zo voor de hand ligt dat er geen enkele ruimte is voor redelijke twijfel omtrent de uitlegging die nodig is om een beslissing in de zaak te kunnen geven (leerstuk van de acte claire).

Uit artikel 267, tweede en derde alinea, VWEU volgt dat de prejudiciële verwijzing in beginsel, en als algemene regel, louter facultatief is.

Op deze regel bestaan echter uitzonderingen.

Een daarvan vloeit voort uit de derde alinea van artikel 267, VWEU, waarin wordt bepaald dat de verwijzing verplicht is wanneer een vraag wordt voorgelegd aan

een „nationale rechterlijke instantie waarvan de beslissingen volgens het nationale recht niet vatbaar zijn voor hoger beroep”, dat wil zeggen wanneer de vraag wordt voorgelegd aan een nationale rechterlijke instantie die uitspraak in laatste aanleg doet, zoals de STJ.

Algemeen aanvaard is echter dat de verplichting tot het indienen van een prejudiciële verwijzing die op de STJ rust, als nationale rechterlijke instantie die uitspraak in laatste aanleg doet, niet absoluut is.

Een van de uitzonderingen op deze verplichting is het geval waarin de toe te passen regel zo duidelijk en evident is dat hij geen ruimte laat voor redelijke twijfel (zie in dit verband Mariana Nogueira Sá, *Artigo 267 TFUE: Lex Imperfecta? Das Consequências da Omissão do Reenvio Prejudicial à Luz da Lei Civil Portuguesa*, blz. 24 e.v., waarin de auteur, onder verwijzing naar het arrest Cilfit van het Hof van Justitie, de drie situaties opsomt waarin een nationale rechterlijke instantie, ook al doet zij uitspraak in laatste aanleg, is vrijgesteld van de verplichting om een prejudiciële verwijzing in te dienen).

Aan de orde is een uitzondering op de verplichting om een prejudiciële verwijzing in te dienen, zodat „de nationale rechterlijke instantie waarvan de beslissingen volgens het nationale recht niet vatbaar zijn voor hoger beroep, er zeker van moet zijn dat de uitlegging in kwestie ook duidelijk is voor de overige rechterlijke instanties van de lidstaten en voor het Hof van Justitie” (Alessandra Silveira, op. cit. blz. 4).

Bijgevolg moet „een nationale rechterlijke instantie waarvan de beslissingen volgens het nationale recht niet vatbaar zijn voor hoger beroep, [...] het [Hof van Justitie] verzoeken om een prejudiciële beslissing teneinde het gevaar voor een onjuiste uitlegging van het Unierecht af te wenden”, zoals wordt verklaard in punt 44 van het arrest [van het Hof van Justitie] van 9 september 2015, Ferreira da Silva e Brito, aangehaald en geannoteerd door Alessandra Silveira, op. cit.

Hieruit volgt dat het achterwege laten van een prejudiciële verwijzing afbreuk kan doen aan de daadwerkelijke rechterlijke bescherming van de door de justitiabelen aan het Unierecht ontleende rechten.

In het licht van de rechtspraak van het Hof van Justitie moet worden geconcludeerd dat de nationale rechterlijke instantie die uitspraak in laatste aanleg doet, „moet voldoen aan haar verwijzingsplicht wanneer haar een vraag betreffende het Unierecht wordt voorgelegd”.

De nationale rechterlijke instantie is alleen van deze verplichting vrijgesteld indien zij tot de conclusie komt dat „de vraag niet relevant is, of dat de betrokken bepaling van Unierecht door het Hof van Justitie is uitgelegd, of dat de juiste toepassing van het Unierecht zo vanzelfsprekend is dat er geen ruimte is voor redelijke twijfel omtrent een uitlegging” (Alessandra Silveira, op. cit. blz. 14).

In casu, zoals ook wordt verklaard in de voorlopige beslissing ter zake van de ontvankelijkheid van het cassatieberoep, moet worden bepaald op grond van welke criteria „kan worden vastgesteld dat is voldaan aan de vereisten van aannemelijkheid, noodzakelijkheid en evenredigheid voor de toepassing van het mechanisme voor toegang tot specifieke documenten van de LPE, met name of alleen het inroepen van een veroordelend besluit van de Europese Commissie daartoe volstaat”.

Er is geen beslissing van de STJ bekend die ziet op de vraag die in de onderhavige zaak aan de orde is.

Zoals in voornoemde voorlopige beslissing wordt opgemerkt, „[is], [a]fgezien van het ontbreken van precedentes in de rechtspraak van de Supremo Tribunal, [...] deze kwestie [...] zeer complex en vergt zij een grote exegetische inspanning, aangezien daarvoor een gezamenlijke analyse van regels van nationaal recht en regels van Unierecht moet worden verricht, in het licht van de rechtspraak van het Hof van Justitie ter zake (zie de arresten in de zaken C-163/21, punten 67 en 68, en C-57/21, punten 72 tot en met 77)”.

Zoals verzoekster terecht opmerkt, gaat het in de onderhavige zaak om de „**uitlegging en toepassing van regels die hun oorsprong vinden in de richtlijn schadevorderingen, en meer bepaald in artikel 5, lid 1, daarvan en in het daarin gestelde vereiste van aannemelijkheid van de schade**”, en aangezien het STJ de nationale rechterlijke instantie is die uitspraak in laatste aanleg doet, moet dit het voorwerp uitmaken van een prejudiciële verwijzing uit hoofde van **artikel 267, [eerste alinea,] onder b), VWEU**.

[OMISSIS]

[OMISSIS] [Prejudiciële vraag zoals gesteld op verzoek van verzoekster].

- 5 In het licht van alle voorgaande overwegingen is de STJ van oordeel dat de procedure moet worden geschorst en dat bij het Hof van Justitie uit hoofde van artikel 234 van het EG-Verdrag (regeling ter bescherming van een fundamenteel beginsel van [Unie]recht: het beginsel van uniforme uitlegging van het Unierecht) een verzoek om een prejudiciële beslissing moet worden ingediend.

[OMISSIS]

II. Beslissing

[Na daartoe te zijn verzocht, hebben partijen zich uitgesproken over het bij het Hof van Justitie in te dienen verzoek om een prejudiciële beslissing. Bij beschikking heeft de STJ aanvaard dat het passend was om een eerste prejudiciële vraag toe te voegen die, indien bevestigend beantwoord, het aan de orde zijnde probleem zou oplossen. Bij beschikking, die deel uitmaakt van

de onderhavige prejudiciële verwijzing, formuleert de STJ de hiernavolgende prejudiciële vragen].

In het licht van het voorgaande en in overeenstemming met voornoemde bepalingen, wordt besloten dat het cassatieberoep niet verder kan worden behandeld en worden aan het Hof van Justitie van de Europese Unie – met schorsing van de procedure totdat dat Hof zich heeft uitgesproken – de volgende prejudiciële vragen voorgelegd:

1. Is artikel 5, lid 1, van richtlijn 2014/104/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 november 2014 van toepassing op een vordering tot verkrijging van toegang tot bewijsmateriaal voorafgaand aan de instelling van een schadevordering in de zin van artikel 2, punt 4, van die richtlijn?

Voor het geval dat de eerste prejudiciële vraag bevestigend wordt beantwoord:

2. Vereist de voorwaarde van aannemelijkheid van de schade als bedoeld in artikel 5, lid 1, van richtlijn 2014/104/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 november 2014 steeds dat de verzoekende partij aantoont dat het in de desbetreffende zaak waarschijnlijker is dat de vertegenwoordigde consumenten, in casu de in Portugal woonachtige consumenten, schade hebben geleden dan dat dat niet het geval is?

3. Kunnen nationale rechterlijke instanties oordelen dat is voldaan aan het criterium van aannemelijkheid van de schade overeenkomstig artikel 5, lid 1, van richtlijn 2014/104/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 november 2014 uitsluitend wegens het bestaan van een besluit van de bevoegde mededingingsautoriteiten? Is het voor deze beoordeling van belang dat het gaat om een besluit dat is vastgesteld in het kader van een schikkingsprocedure betreffende een verticale inbreuk, naar strekking, op het mededingingsrecht van de Unie?

[OMISSIS]

Lissabon, 4 maart 2024 [procedure].